(MADAM SPEAKER)

permitted by the Speaker will state briefly the point. The Minister oncerned may explain the position.

I propose to allow such matters only on one or two days in a week after the day's business.

Business of the House — Announcement

MADAM SPEAKER :— I have to make an announcement to the House. The discussion on the Budget will conclude to-day and the Minister for Finance will reply to the Debate on the discussion tomorrow. Besides the reply to the Debate on general discussion, the House will transact the following Business tomorrow :—

On 22-3-1973 :—

(1) Discussion and Voting of the Supplementary Demands for Grants for the year 1972-73.

(2) Voting of Demands for Grants on Account for the year 1973-74.

On 23-3-1973 :—

The House would take up the consideration and passing of the following Bills :—

(i) The Mysore Sales Tax (Amendment) Bill, 1973.

(ii) The Mysore Re-enacting (No. 2) Bill, 1973.

(iii) The Mysore Appropriation Bill, 1973.

(iv) The Mysore Appropriation Vote on Account Bill.

The Voting of Demands for Grants for the year 1973-74 will commence on Monday, the 26th March 1973.

Budget Estimates for 1973-74—General Discussion

(Debate continued

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಬಹಳ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಪರದಿಯನ್ನು ಈ ನದನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪರದಿಯು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ವಾಸ್ತಾವಾಂಶಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ದೂರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳದೇ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಾಂಗ್ಲಾ ದೇಶದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿಂದ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ

ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಾಂಗ್ಲಾ ದೇಶದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಕೆಲವಾರು ಬಾಬುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಕೆಲವಾರು ಬಾಬುಗಳ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ವರವಿ ವಾನ್ತವಾಂಶಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪೇನು ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಡಿ. ಎ. ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಂತೋಷ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಡಿ. ಎ. ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನೌಕರರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಫಾಯಿದೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ 10 ರೂಪಾಯಿ ಡಿ. ಎ. ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೆ ದಿನಬಳಕೆ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ 40 ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರಬೇಕಾದರೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಡಿ. ಎ. ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಗೇನೋ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆಹಾರದ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರದ ಬೆಲೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ಗವರ್ನರ್ ಅಡಳಿತ ಇದ್ದಾಗ ಒಂದು ಕೇಜಿ ಅಕ್ಕಿಗೆ 1 ರೂಪಾಯಿ 50 ಪೈಸೆಗಿಂತ ಯಾವಾಗಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ಕೇಜಿ ಅಕ್ಕಿಗೆ 2 ರೂಪಾಯಿ 30 ಪೈಸಾ ಆಗಿದೆ. ಪೈಲೋ ಒಂದು ಕೇಜಿಗೆ 1 ರೂಪಾಯಿ 17 ಪೈಸೆ ಇದ್ದದ್ದು 2 ರೂಪಾಯಿ 20 ಪೈಸೆ ಆಗಿದೆ. ರವೆ ಒಂದು ಕೇಜಿಗೆ 1 ರೂಪಾಯಿ 40 ಪೈಸೆ ಇದ್ದದ್ದು ಇಪ್ಪೊತ್ತು ಬ್ಲಾಕ್‌ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 2 ರೂಪಾಯಿ 40 ಪೈಸೆಯಂತೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಎಣ್ಣೆ 3½ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು ಇಪ್ಪೊತ್ತು ಒಂದು ಕೇಜಿಗೆ 7 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಜನಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರಾದರೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಡಿಪೋಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಉದಾಹರಣೆ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಗೋಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಸವೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. 10 ಕೆ ಜಿ ಇವರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಗೋಧಿ ಕೇವಲ ಎಂಟುವರೆ ಕೆಜಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಬಾಕಿದ್ದು ಕಸವೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಏಕೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಇನ್ನು ಸಿಮೆಂಟಿನ ಗತಿ ದೇವರೇ ಗತಿ. 12 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾರತಕ್ಕ ಸಿಮೆಂಟನ್ನು ರೈಲ್ವೇ ಗೂಡ್ಸ್ ಶೆಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ 22 ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಇವತ್ತು ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿಫಲವಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಬಹಳ ನಾಚಿಕೆಕೇಡು. ನೀವು ಇವತ್ತು ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಏಜೆನ್ಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅವರು ರೈಲ್ವೆ ಗೂಡ್ಸ್ ಶೆಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಗನ್ ಪೂರ್ತಿ ಬ್ಲಾಕ್‌ನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇವತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಏನಾದರೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಅರ್ಧದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೋರ್ಸ್‌ಸೇರ್ ಟ್ರೇಡ್ ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವಾದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ನೇಳೆ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿದರೂ ಅದು ಹಾಳಗಳು ಬಿದ್ದಿರುವ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಮೆಶಿನರಿ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಲಂಚಕೋರ ಮೆಶಿನರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಸಹ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೇ ಏನಹ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಹೋರ್ಸ್‌ಸೇರ್ ಟ್ರೇಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಆಹಾರ ಸಚಿವರಿಗೆ ಕೆರೊಸಿನ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದರೆ ಅವರು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಶನ್‌ನಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆ ರೀತಿ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆಯ ಗೋಳು ಹೇಳತೀರದು. ಅದಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ನನ್ನೆ ಯಾವ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ)

ಪಂಪ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚೋರ್ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಇವತ್ತು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಇಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಸ್ಲಂ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಇವರು ಸ್ಲಂ ಕ್ಲಿಯರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಹಿಂದೆ 100 ಸ್ಲಂ ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ ಅದರ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. ಇವರು ಬರೀ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹೌಸ್ ಸೈಟ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕೆಲವು ವಾರಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ಜನರ ಪೀರಣಿಗೆಯನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತು ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೆವು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಜೀರೋ ಅವರಿನಲ್ಲಿ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು "ಏನು ಇಬ್ಬರು ಜನರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೇನು ? ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ನಮಗೆ ಇವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಇವರನ್ನು ಕಾಣಲು ಕಚೇರಿಗೆ ಬಂದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಕೇವಲವಾಗಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಜನರೊಡನೆ ಯಾವ ರೀತಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ—ತಮ್ಮ ಕಚೇರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು "ಅಯ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ, ಈ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಎಂಬುದು ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ ; ಆ ಮೇಲೆ ಜನರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇನ್ನು ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೆಲಸ ಅಂದರೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದು. ರಾತ್ರಿ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಕಂಡರೆ ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅಂಥ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಮೊನ್ನೆ ಬೆಳ್ಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಸಹ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 25 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. 1966ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರಿಯಲೂರ್ ರೈಲ್ವೆ ಏಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಯಿತು. ಮಾರನೆಯ ದಿವಸವೇ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಗೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಎಲ್ಲೋ ವಿಮಾನ ಅಪಘಾತ ವಾಯಿತು ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಕರಣ್‌ಸಿಂಗ್‌ರವರು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಚೇರಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಭದ್ರವಾಗಿ ಕೂತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಮಂತ್ರಿಪದವಿ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ನಿಮಗೆ ಏಕೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾದುದು ಎಂದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವುದು ಬೇಡ. ಮೊದಲು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಇವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗಂತೂ ಹೆಸರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಇವರಿಂದಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮಾಡಿದ ಪಾಪದ ಪೊರೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವೇನೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ಬಸವೇಶ್ವರರು ಮತ್ತು ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಸಹ ಒಬ್ಬ ಆಧುನಿಕ ಬಸವೇಶ್ವರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದೇವರನ್ನು ಏಕೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಸತ್ಯ ಎಲ್ಲದೆ—ಇತ್ಯಾದಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇವರಿಗೂ ಇವರಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಹದ್ದುಮೀರಿ ಹೋಗದ ಹಾಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕೇದರ್ ಅಂಡ್ ರಿಕ್ರುಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು 1964ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರಲ್ಲಿ ಈ ಕೇದರ್ ಅಂಡ್ ರಿಕ್ರುಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಏಕೆ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ 1964 ಹೋಗಿ 1973ನೇ ಇಸವಿ ಬಂದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿ

ಗಳಿಗೆ ಯಾರು ಬೇಕೋ ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣ ದಿಂದ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

'ನ್ಯೂಟ್ರಿಷನ್ ಪ್ರೊಗ್ರಾಮ್ಸ್ ಫಾರ್ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ ಆಫ್ ಸ್ಲಂ ಡ್ವೆಲರ್ಸ್' ಎಂಬುದಾಗಿ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಇದು ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವವರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದವರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಯಷ್ಟೆ. ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ರೆಡ್‌ಕ್ರಾಸ್, ರೋಟರಿ, ಲಯನ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್, ಜ್ಯೇಸ್ಡ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸೆಂಟರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಿಲ್ ಸರ್ವಿಂಗ್ ಸಂಟರ್ಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಏನು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆಯೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಈ ಪ್ರೊಗ್ರಾಂ ಕೆಲಸ ಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿದರೆ, ಆಗ ಯಾರಿಗೆ ನ್ಯೂಟ್ರಿಷನ್ ಸಲ್ಲಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮಿಲ್ಕ್ ಸರ್ವಿಂಗ್ ಸಂಟರ್ಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೆಲವಾರು ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಈಗ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಕಾಲು, ಒಂದೂವರೆ ಗ್ಯಾಂಗಳ ಬಾಟರ್ ಗಳನ್ನು ಮಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಹುಡುಗರು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವವರು ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರಿಗಳು ಇರುವ ಕಡೆ ಕುಡಿದು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡ ತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಜನರು ದಂಗೆ ಏಳುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ ತೊಲೀನ್ ಸಿಲ್ಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ನಟವರಾದ ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಳ್ ಅವರು ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನೊಡನೆ ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ, ಅದರ ಬೆಲೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಬಡ ಜನರು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನೇಕಾರರು ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಕಷ್ಟ ವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಫೆಬ್ರವರಿ ಕೊನೆಯೊಳಗೆ ಆ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಇಳಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಆಗ ಏನು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟರೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಇನ್ನೂ ಮರೆತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಜನವರಿ ಆಯಿತು, ಫೆಬ್ರವರಿ ಮುಗಿಯಿತು ಮಾರ್ಚ್ 21ನೇ ತಾರೀಖಾಯಿತು ಆಗ ಏನು ಅದರ ಬೆಲೆ ಇತ್ತೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ 30-40 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ನಟವರು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಆ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ಅದರ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ. ನಮ್ಮ ಕೈಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಮಾಡ ಪುವಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಭೆಯವರಾದರೂ ಅವರು ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜನ ಇವರನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಈಗ ರಾಮನಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ಕ್ ಬೆಲೆ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಳ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸುಮಾರು 8 ದಿನ ಗಳಿಂದ ಅದರ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪುನಃ 15 ದಿವಸಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ವೈವಾಟು ಸಂಬಂಧ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕೆ. ಜಿ.ಗೆ 40 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಒಂದು ವಾರದ ಮಾತು. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ನಟವರ ಮುಂದೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ತೊಲೀನ್ ಸಿಲ್ಕ್ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಉದಾರಿ ಗಳಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೇರ್ವಿಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಯಾವ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗಬಹು ದೆಂದರೆ ಒಟ್ಟು ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ 18 ರಿಂದ 20 ಲಕ್ಷ ಕೆ ಜಿ. ಸಿಲ್ಕ್ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸೀಕಡ 10 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬಾಕೀದು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಂದ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ)

ಹಾಗೆ ಈ ದಿವಸ ಹೊರಗಡೆ ಹುರಿ ಮಾಡಿದ ರೇಷ್ಮೆ ಹೊಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತ್ರೋನ್ ಸಿಲ್ಕ್ ಮೇಲೆ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸನು ತೆಗೆಯಕೂಡದು. ವರ್ತಕರು ಸರ್ಕಾರವನು ಉಪಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಬಾರದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತ್ರೋನ್ ಸಿಲ್ಕ್ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಿ. ನಾಗಂಗಾಳ್.—ಇದರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ವೀವರ್ಸ್ ಕಡೆಯಿಂದ ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ, ವೀವರ್ಸ್‌ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದನೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೇ ದ್ವೇಷವೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಮೊದಲೇ ತಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವವರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಿ. ನಾಗರಾಳ್.—ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೂ ಅದು ಜನತಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನೀವು ಗಮನಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ತಾವು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರೋ, ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿ ? ಇವತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಗುಂತಕಲ್ ಟ್ರೈನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ. ಗುಂತಕಲ್‌ನಿಂದ ಗಾಡಿ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ನುಮಾರು 15 ರಿಂದ 30 ಮೂಟೆ ಗಳವರೆಗೆ ತ್ರೋನ್ ಸಿಲ್ಕ್ ರಫ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ಕತೆಯಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗುಂತಕಲ್‌ನಿಂದ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಬೇರೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಹುರಿಮಾಡಿದ ರೇಷ್ಮೆ ಮೂಟೆಗಳು ರೈಲ್ವೆಗಳಲ್ಲಿ, ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಬನ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ರಾಸಿಲ್ಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಸಿಲ್ಕ್‌ಗೆ ಸೇಕಡ 2ರಷ್ಟು ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತ್ರೋನ್ ಸಿಲ್ಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಸೇಕಡ 9 ರಷ್ಟು ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದರೆ ಎರಡು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಹಣ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಬರೀ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬೇರೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ವರ್ತಕರು ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಅನೇಕರು ಬ್ಲಾಕ್‌ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಜವಾ, ಖರ್ಚು ಪಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ರೆಸೀಟ್ ಬುಕ್ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಜನಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬಹುದು. ತ್ರೋನ್ ಸಿಲ್ಕ್ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವವರು ಸೇಕಡ 40 ರಷ್ಟು 50 ರಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ನುಮಾರು 50 ಸಾವಿರ ಜನರು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರೇಷ್ಮೆ ಜವಳಿ ತಯಾರುಮಾಡುವ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಮೂರು ಕಾಸೂ ಕೂಡ ಲಾಭವಿಲ್ಲ. ವರ್ತಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೇಕಡ 40 ರಿಂದ 50 ರವರೆಗೆ ಇದರಿಂದ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ 36ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. "A sales tax of 2 per cent is at present levied on Thrown Silk. Raw Silk and Silk Fabrics are exempt from Salestax. The tax on thrown silk appears to be acting as a discouragement of local weaving units, as they have to pay sales tax while units outside the State are able to avoid it."

3-00 P.M.

ಪೇಜ್ ಮೂವತ್ತಾರರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ —

"Raw silk and silk fabrics are exempt from sales tax. The tax on thrown silk appears to be acting as a discouragement to local weaving units, as they have to pay sales tax while units out side the State are

able to avoid it. Government attach great importance to the Sericulture Industry, which provides substantial employment with relatively low investment in addition to being an earner of valuable foreign exchange for the country."

ಇದು ವಾಸ್ತವಾಂಶಕ್ಕೆ ದೂರವಾದಂಥ ವಿಷಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ವೀವರ್ಸಿಗೆ ಮೂರು ಕಾಸಿನ ಫಾಯಿದೆ ಇಲ್ಲ. ಇವರ ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ಮನಗಾಣಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಅವರು ಅವರ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಜನರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಛೇಂಜ್ ಬರುತ್ತೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಭಾವಿಸಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯೊಂದರಿಂದಲೇ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಲಕ್ಷ್ಯಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ದಿವಸ ಅಷ್ಟೂ ಕೂಡ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಇರಾಜೆಯವರು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ 40-50 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ವರಮಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಯಾರು ಈ ಕಳ್ಳ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥ 40-50 ಜನರ ಹಿತದ ಸಲುವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಾಗ ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಇದು ಸಮಾಜವಾದ ಸರ್ಕಾರದ ಲಕ್ಷಣವೇ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ನಮಗೆ ಅಷ್ಟು ಹಣವೇನೂ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನು ಓದಿ ನೋಡಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಬಹಳ ಪೆಟ್ಟು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಡೆಯವರು ಇದರ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕ ಸುಮಾರು 50 ಸಾವಿರದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಒಂದು ಲಕ್ಷದವರೆಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಮೂರು ಕಾಸಿನ ಫಾಯಿದೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವರ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಳಸಂತೆ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕ 40-50 ಜನರೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಆರ್ಡ್ ಶಿಲ್ಕಿನ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ದಿನವಹಿ 2500 ಪಟ್ಟಿಗೆ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 50 ಲಕ್ಷದವರೆಗೂ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡ ಒಂದೂವರೆ ಪ್ರಕಾರ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಫಾಯಿದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದಕ್ಕೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಬಾಬಿನಿಂದ 12 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲ ಈ ಉದ್ಯಮ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜನರು ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಕ್ಟ್ರಾಯಿ ಮೂಲಕ 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಕೇವಲ 30-40 ಜನ ಇದರ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಇದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಜಾಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲ ಕೇವಲ ಹತ್ತಾರು ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗುತ್ತದೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ರದ್ದು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ತಕರಿಂದಲೂ ಕಳೆದ ಏಪ್ರಿಲ್–ಮೇ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಎತ್ತಿರತಕ್ಕ ಹಣವೇನೂ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಗಟ್ಟಲೇ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಯಾರು ಯಾರು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಹೆಸರುಗಳೂ ಇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂದರ್ಭವಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಬಹಿರಂಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸುಮಾರು 2-3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಹಣವನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಿ ನಾಗರಾಳ್.—ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಯಾರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ತಮಗೆ ಈ ಲಂಚದ ವಿಷಯ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲ. ತಾವಿನ್ನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಲಂಚ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಮತ್ತು ಮಳೆ ಬಿಸಿಲು ಎನ್ನದೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿರತಕ್ಕವನು. ನನಗೆ ಇದರ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ತಾವಿನ್ನೂ ಹೆಣಸಿರು ತಮಗೆ ಇದರ ವಾಸನೆ ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ: ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ ಅವರು ೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ನಾನು ಹೋಗಿ ಅವರು ಯಾರು ಏನಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ನೆನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಇಲ್ಲೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೋ ಅನಾನಿಮಸ್ ಪೆಟಿಷನ್ ಬಂದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಆ ಅನಾನಿಮಸ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಯಾರು ಎಲ್ಲಿ ಟೈಪ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಒಂದೂ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದರ ತನಿಖೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಂದ ಇಲ್ಲವೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಇದರ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ಅವರ ಮೂಲಕ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇನ್‌ವಾಲ್ವ್ ಆಗಿರಲಿ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿರಲಿ, ಇದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳದೆ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಲೋಪ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲೂ ಏನೋ ಲೋಪವಿದೆ, ಅದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಹೆದರಿ ಇದರ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಆಧಾರ ಸಾಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಜನೋಪಕಾರಿ ಕೆಲಸಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದೇನು ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಇದನ್ನು ಅವರು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನೂ ಒಂದನ್ನು ಆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ—ಸರ್ಕಾರ ಸಾಧಿಸಿರತಕ್ಕ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಕಳ್ಳರಿಗೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದ ವಿಷಯವನ್ನು ಆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕರು ಈಗಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾನು ಅವರು ಇರಲೇಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕವನು. ನಾವು ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಹೇಗೆ ನಡೆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇವರ ಆಡಳಿತವನ್ನೂ ಕೂಡ ೫ ವರ್ಷಕಾಲ ಕಾದು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕವರ ಪೈಕಿ ನಾನೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಿರ್ವಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ—ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬನವಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಿಂದ ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕು, ಮುಖ್ಯ ಕೆ. ಕೆ. ಮೂರ್ತಿಯವರನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಉಳಿಗಾಲ ವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹಮೀದ್ ಷಾ (ಶಿವಾಜಿನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬಜೆಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು, ಅದರಿಂದ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಆಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಅಡಗಿಸಿಡುವರು. ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರಿಗೆ ಲಾಭ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ತೆರಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರುತ್ತಿದೆ. ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರಕಾರದಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರ ಇದರ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಿಡಬೇಕು, ಸುಮ್ಮನೆ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡ ಬಾರದು.

ಬಡವರಿಗೆ ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವರು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಮೈನಾರಿಟೀಸ್ ಮರೆಯಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಹಿಂದಿನ ಸರಕಾರದ ಗತಿಯೇನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು, ಸರಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಣ್ಣುತೆರೆದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಂತೆಂಥ ಸಿನೀಮ ಪೋಸ್ಟರುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದು. ಅಥಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಒಂದು ಮಾತನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಇದು ರಾಜಧಾನಿ. ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಲಾಭ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತಿದೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡು

ತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮೈಟಿನೆನ್ಸ್ ಹೋಂಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅವರು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ರಾಭ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹುಡುಗರು ನೋಡಿದರೆ ಇಂದು ಹಿಪ್ಪಿಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತವಿಲ್ಲ. ಆಡಳಿತ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಸರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಂದ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತಿದೆ, ಜನಾಂಗ ಯಾವರೀತಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಡಿತ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಡಿತವಿರುವುದು. ರಸ್ತೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಬರುವ 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕು, ಹೆರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಶಾಲೆ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು, ರಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಸುವುದು. ಬೆಂಗಳೂರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ, ಸುಂದರ ನಗರ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬೆಂಗಳೂರು ಪಡೆದಿರುವುದು ಉಳಿಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪೋಲೀಸಿನವರು ಯಾವರೀತಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಈ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ದೂರು ಕೊಡಲು ಹೋದರೆ ಹೊಡೆಯುವರು, ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾಂಚಾಣಂ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿ ಎಂಬಂತಾಗಿದೆ. ಹೋಂ ಖಾತೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಿಡಬೇಕು.

ಕನ್ನಡದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ 13 ಲಕ್ಷ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಸಾಲದು, ಹೆಚ್ಚು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಭಾಷೆಯೊಂದಿದೆ. ಆ ಭಾಷೆಯವರು ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ್ನು ಮರೆತರೆ ಮೈನಾರಿಟೀಸಿಗೆ ಮಾನಸೋಯುವುದು. ಉರ್ದುಭಾಷೆಯನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಜ್ಞಾಪಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಲದು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 30 ಲಕ್ಷ ಜನ ಉರ್ದು ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ತಿರಾಂಜಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮೈನಾರಿಟೀಸಿಗೆ ಬೇಜಾರಾಗಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು. ಅವರ ಕೈ ಬಡಬಾರದು. ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಬಜೆಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ ಎಸ್ ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ):—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಬೇಗ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಎಷ್ಟು ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತೂ ಅಷ್ಟಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಕೀಸ್ತಾನದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಂತಾದುವು ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದು ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಇದೇ ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದವು. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗತಾನೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಿದೆ, 10 ವರ್ಷವಾದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು 25 ವರ್ಷವಾದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಾಮ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸುಳ್ಳು ನೆಪಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಪ್ಪು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು; ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಯುದ್ಧವಾಯಿತು, ಪ್ರಕೃತಿನಿಯಮ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರು. ಹಿಂದೆ ಆಗಿದ್ದು ಹೋಗಲಿ, ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು; ಆದರೆ ಇದು ಕೂಡ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಗಳನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು, ಎಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಕಾರಣರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಕಾರಣ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಕಾರಣ ಅಲ್ಲ, ಅಥವಾ ನನ್ನ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಕಾರಣ ಅಲ್ಲ ಬೇರೆ ಅಕ್ರಮ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಾರಣ ಅಲ್ಲ. ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ರೀತಿ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಆಗಲೀ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರಾಗಲೀ ಕಾರಣರಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನವರ ನೋಲೆ ಈ ಥೋರಣೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಆದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿ ನೀವು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಯೋಜನೆಯಿಂದ ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ 75 ಗುತ್ತೆದಾರಿ ಮನೆತನಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಅದನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ತಾವೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದರು ಅದು ಕೂಡ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸಕ್ಕರೆ ಎಣ್ಣೆ, ಡ್ರಗ್ಸ್, ಟೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ಸ್ ಇದೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು, ತಾವೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್ ಬೆಳೆಸಬೇಕು, ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಮೆಂಡಿಂಗ್ ಹೈಟ್ ಆಫ್ ಎಕಾನಮಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತಿದ್ದೀರಿ, ಇದೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಪ್ರಗತಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗದೆ, ಪ್ರಗತಿಯಾಗದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಬೇರೆ ಸಮಾಜವಾದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ ; ಸಣ್ಣ ಏಸ್ಟಿಟ್ ನೇಷನ್ ನವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕಾನಮಿಗೆ ಶೇಕಡ 80 ರಷ್ಟು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಮತ್ತು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಟ್ರೇಡ್‌ನಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷತೆರಿಗೆಯಿಂದ 80 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕಾನಮಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರುವುದು. ಇದೆ ಸಮಾಜವಾದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಿದೆ. ಇಂಥ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲೈಸ್ ಮಾಡುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು, ಹೋಗಿಲ್ಲ ಇವರು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ ; ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಅನಾಚಾರ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಬರೀ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಧುವಾದದು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಫಿನಾನ್ಸಿಯರ್ ಪೊಜಿಷನ್ ಅನ್ನು ನೋಡೋಣ.

(ಉಪಸಭಾಪತಿಗಳು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

Eighty per cent comes out of taxes, direct as well as indirect and mostly from indirect taxes. In Soviet Russia, taxation is very little and the resources produced by industry and agriculture itself comes to 80 percent.

Sri M. Y. GHORPADE (Minister for Finance).—When the whole economy is nationalised, as in Soviet Russia the taxation is built into the profit of all the commodities.

Sri M. S. KRISHNAN.—In an nationalised economy the taxation structure is such that tax does not become part of cost of production or cost of manufacture. No doubt, there is an element of taxation but in an economy like ours, the so-called mixed economy, taxation is more upon the common man and less upon the people who can afford to pay and the generation of resources from the nationalised sector is less.

Sri M. Y. GHORPADE.—I do not accept that proposition. Suppose in Soviet Russia they manufacture coats, shirts or shoes, the shirt or

the coat or the shoes contains an element of taxation; there it is built into the price structure of the commodity, and the shirt or coat or shoes are worn by the common man in Soviet Russia.

Sri M. S. KRISHNAN.—In Soviet Russia there is overall planning. How many shoes are to be manufactured, how much of textile goods are to be manufactured, at what rate, how much of it should be consumer goods—all these factors are taken into consideration and then price is fixed. No doubt there is an element of profit but not the huge profit that goes to the private sector. This is a thing which has to be stopped. Secondly, in addition to the taxes which the common man pays, he has also to bear the additional taxes which are levied upon the big industrialists. That is why generation of resources becomes rather difficult in a capitalistic society.

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸೋವಿಯಟ್ ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ 80 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ತಾವು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ದಾರಿ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ರಿಸೋರ್ಸನ್ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ತೊಂದರೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಆಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಹಿ-ದಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1973-74 ರ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಪೇಜ್ 53 ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿ 2—3 ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಎಕ್ಸೆಸ್ ಆಫ್ ಅಸೆಟ್ಸ್ ಓವರ್ ಲಯಬಿಲಿಟೀಸ್ ನೋಡಿದರೆ, 172.23 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ 1972 ರ ಮಾರ್ಚ್ 31 ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದು 7-3-1974 ಕ್ಕೆ 180.2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಲೋನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ತಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಸೆಂಟರ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಲೋನ್ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಲೋನ್‌ಗಳು 1 72 ರ ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ₹502.47 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು 1973-74 ರಲ್ಲಿ 650 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಒಂದು ಕಡೆ ನಿಮ್ಮ ಸಾಲದ ಹೊರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನಿಮ್ಮ ಆಸೆಟ್ಸ್ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. You are denuding assets while your loans are increasing. Previously assets and the liabilities position was, there was more liabilities than assets. Assets were created two years back and now you are decreasing. That is the financial picture. If you take the outlook for two more years, it is decreasing.

3-30 P. M.

Another aspect is, public debts or loans, are created to the tune of Rs. 325 crores in March 1972 which increased to Rs 509 crores by March 1974. At the same time how are you going to build up assets in this period ? Is it increasing or diminishing ? If you leave the capital outlay on electricity schemes, in fact the position remains the same. So, the financial picture is not one of happy affair.

If you see page 2 of the Memorandum, you will find that the share of central tax is Rs. 54.7 crores in 1972-73 ; in 1973-74 Rs. 52.37 crores ; debt services Rs. 45 crores.

This is most unhappy state of affairs

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There are a large number of members who are desirous to speak, please conclude.

Sri M. S. KRISHNAN.—If you do not want me to speak, I will sit down.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The hon. member cannot display auy contempt or demeanour. I appeal to the hon member. Plese resume your seat.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ನೀವು ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ 6 ನೇ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್‌ಗೆ ಒಂದು ಮೆಮೋರ್ಯಾಂಡಂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಮೆಮೋರ್ಯಾಂಡಂನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಶಗಳು ಇವೆ, ಅವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ, ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರ ಜೊತೆಯೊಳಗೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನು ಎಂದರೆ ಘಟನಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕು. ಟಾಕ್ಸ್ ಷೇರ್ ಎಷ್ಟು—ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಘಟನಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದ್ದರೆ, ಆದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ತೊಂದರೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದು ನಾನ್ ಪ್ಲಾನ್ ಗ್ರಾಂಟಿಗೆ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ ಪ್ಲಾನ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆ ಸೂಚನೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷಪರ್ ಕಮಿಟಿ ಕಾನ್ಸ್‌ಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr DEPUTY SPEAKER.—The hon member will please resume his seat.

Sri M. S. KRISHNAN.—Thank you

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Chief Minister would like to make a statement.

Statement by the Chief Minister.

re : Death of one Sri Kari Gowda at Nagamangala

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister)—With reference to the issue raised by the hon. member Sri Puttaswamaiah I would like to make a statement with your permission.

It is reported that Sri Karigowda, an ex-employee of Mysore Sugars was interrogated at Mandya on the afternoon of 19th March 1973, by the Circle Inspector, Nagamangala as he was a complaint in a criminal case in No. 18/73 under section 307 I. P. C. and also a witness in another case in Bellur, Criminal case No. 6/73 under section 420 of I. P. C. Sri Karigowda was allowed to go as he promised to collect additional information in crime No. 6/73. The Circle Inspector was returning in a lorry as he could not get any conveyance. It is learnt that Sri Karigowda go into the same lorry at Chickamandya toll gate at about 20 hours. When the lorry was running Sri Karigowda jumped rom the running lorry and sustained head injuries and spilled blood on the road. A mahajar was drawn up and Sri Karigowda was taken to the hospital in the same lorry. But before he could reach the hospital he died. The relatives were kept informed on 20-3 1973 and the dead body was subjected to post mortem examination. But the relatives did not claim the body A crowd of 1000 persons gathered round the police station at Nagamangala and demanded an enquiry regarding the death of Sri Karigowda. The mob indulged in pelting stones at the police station and damaged the windows and tiles

of the police station. Five policemen were injured. As the situation became tense the police resorted to lathi charge. As lathi charged proved futile the police had to open fire disperse the mob and control the situation. Five members of the public have sustained injuries and one of them is injured due to gun shot. The Superintendent of Police and the Deputy Superintendent of Police are camping at the place, The Deputy Inspector General of Police, Southern Range, Mysore, has proceeded to Nagamangala to make enquiries. The situation at present is peaceful.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ,—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕ ವರದಿ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು. ಪ್ರಾಮುಖರು ಅವರಿಗೆ ಸತ್ಯವಾದುದು ಅಂತ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನೂಕ್ತ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಆಗುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಆತನಮೇಲೆ ಅಪರಾಧ ಇದೆ, ಏಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದ ಕರೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ.....

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಕಾಪ್ಲೈಂಟ್ ಅವರ ಮೇಲಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಕರೀಗೌಡ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕುಪಿತರಾದರು. ಕುಪಿತರಾಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಪೋಲೀಸ್ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗ ಸಮೇತರಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿ ಬೋಲ್ಟ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಅವರನ್ನು ಥಳಿಸಿವ್ವಾರೆ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಲ್ಲಿ ಸತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಸತ್ತಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್‌ಮಾರ್ಟಮ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾದಮೇಲೆ ಅಕ್ಷದ್ದಂಥ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ದುರಂತವನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದಾಗ ಗೋಲಬಾರ್ ಆಗಿದೆ. ಇದು ನಡೆದಂತಹ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದು ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಂಥ ವರ್ತಮಾನದಮೇಲೆ ನಭೆಗೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದಾದರೆ ತವಗೆ ಆಗಲಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗಲಿ ಗೌರವ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ನೂಕ್ತ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ನಿಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ವರ್ತಮಾನವೂ ಕೂಡ ಬೇರೆಯವರಿಂದಲೇ ಬಗಜೇಕು. ಇವರು ಖುದ್ದಾಗಿ ಕಂಡ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸೋರ್ಸಸ್ ಪಬ್ಲಿಕ್‌ನಿಂದಲೇ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಲೇ ಬರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಫೈರಿಂಗ್ ಆಯಿತು ಅಂತ ಇನ್ನು ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಅವರು ನೋಡಿರಬಹುದು, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಾಗ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಂದ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಜಾಂಶ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಅವರೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಳೆ ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ನೀವು ಕೂಡ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುವ. ಕೇಸ್ ಕಂಡಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಚಿಕ್ಕಮಂಡ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ಮಂಡ್ಯಕ್ಕೆ 15 ಮೈಲಿ ಫಾರಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದಿರುವುದು ಅಲ್ಲಿ. ಆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ಕರೀಗೌಡ ಎನ್ನುವ ಮನುಷ್ಯ ರಾತ್ರಿಯಿಂದ ನೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ? ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಸಾಯತಕ್ಕಂಥ ಅಗತ್ಯ ಏನು ? ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ ಸತ್ತಿದ್ದಾನೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇವಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ಇನ್‌ಕ್ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ರವರಿಂದ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಬಹುಶಃ ಇದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಹೇಳಿಕೆ. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವರದಿಯನ್ನು ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಒಬ್ಬ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಈ ಕರೀಗೌಡ ಎಂಬುವನನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಷಯ. ಅವನು ತಾನಾಗೆ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವನಾಗೇ ಬಿದ್ದಿದ್ದು ಸತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾಗಮಂಗಲದ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮುಂದೆ ಜನ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು ? ಏತಕ್ಕೆ ಇವರು ಗೋಲ್‌ಬಾರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ? ಮೊನ್ನೆ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಗೋಲ್‌ಬಾರ್ ಮಾಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇಂತಹ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಉಗ್ರವಾದಂಥ ಗಾಳಿ ಏನೆ-ದರೆ ಜನರು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬೀಳಬೇಕು. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹದ್ದು ಮೀರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸರು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ರೀತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ್ನಾಗಲಿ, ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ್ನಾಗಲೀ ಯಾರನ್ನೂ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾ. ನಮಗೆ ಬೆಳಗ್ಗಾಂ ಬಂದಿದೆ. ಜನ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ, ಪೋಲೀಸರು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ಕೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Are you not satisfied when the Hon. Chief Minister says that a Majesterial Enquiry will be held ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರುಲಾಕ್ ಅಪ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒದ್ದು, ಹೊಡೆದು ಮಾಡಿದಾಗ, ಅವರ ಹೊಡೆತ ತಡೆಯಲಾರದೆ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟರೆ ಅವನಿಗೆ ಬೇಧಿ ಆಯಿತು, ಅವನು ತರೆ ತಿರುಗಿ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಷ್ಟೆ ಈಪೊತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ಇರಾಖೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇವರ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ನಗರದ ಲೂಟಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ರೀತಿ ಪೋಲೀಸರ ದೌರ್ಜನ್ಯದಿಂದ ಸತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದರೆ ಜನತೆಗೆ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಯಾವನಾದರೂ ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ ಅವನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ಅನುಮಾನ ಮೂಡಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಈಪೊತ್ತು ನನಗೂ ಕೂಡ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಬಂದಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ ಎಂದರೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಕರೀಗೌಡ ಅವರನ್ನು ಒಳಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, ಅವನು ಸತ್ತಿದ್ದನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, ಶವವನ್ನು ಹೊರಗೆ ತಂದದ್ದನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರೊತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆ, ಅದು ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹೇಳಿಕೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವನು ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವ ಹೇಳಿಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಇಲಾಖೆಯವರ ಹೇಳಿಕೆಯಾದುದರಿಂದ ಇವರು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವನು ಬಿದ್ದು ಸತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ; ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೀರಿಯರ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಿಂದೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಆಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಘನತೆ, ಗಾರವ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು, ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತ ಇರಬೇಕು, ಘನತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆಡಳಿತವಿರಬೇಕು, ಜನತೆಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಒಂದು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಕರೀಗೌಡ ಎಂಬುವವನು ಆ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಾಗ ಯಾವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಲಾರಿಯಿಂದ ಹಾರಿ ಸತ್ತ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಹಜರ್ ಆಗಿದೆಯೇ ? ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪೋಸ್ಟ್‌ಮಾರ್ಟಂಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದ, ಆತನೂ ಲಾರಿ ಹತ್ತಿದ, ಲಾರಿಯಿಂದ ಹಾರಿದ ಎನ್ನುವ ವರ್ಷನ್ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರ್ತಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋದ, ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದರು ಎಂದು ಇದೆ. ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತೀರಾ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ.

ಎರಡನೆಯದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಜನ ಆಷ್ಟೊಂದು ಉದ್ರೇಕಗೊಂಡು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮೇಲೆ ಏಕಾಳಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಬರುತ್ತದೆ. ಲಾರಿಯಿಂದ ಹಾರಿ ಸತ್ತಿದ್ದರೆ ಜನ ಅಷ್ಟೊಂದು ಉದ್ರೇಕಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಆಳವಾಗಿ ಏನೋ ಇರಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾವು ಈ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇಂಥ ಹಲವಾರು ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಏನೋ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟೀರಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಪೋಲೀಸಿನವರ ವರ್ತನೆ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ಹೋದ ತಕ್ಷಣ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಳವಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮತ್ತು ಹದ್ದುಮೀರಿ ಬಡಿಯದಂತೆ ಹೇಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

Sri .D DEVARAJ URS.—Sir, I have already stated that at about 20 hours (8 'O' clock) in the night when the lorry was at a distance of about 2 miles from Nagamangala..... It was going towards Nagamangala.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈತನು ಹತ್ತಿದಂಥ ಲಾರಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಸಂಬಂಧ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮಂಡ್ಯ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿರುವುದು ನಿಜ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸುಗಳಿದ್ದು, ಅವರಲ್ಲಿ ಕರೀಗೌಡ ಒಬ್ಬ ಕಂಪ್ಲೇನೆಂಟ್. ಆತನನ್ನು ಮಂಡ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರುವಾಗ ಹೀಗಾಯಿತು ಎಂದು ಇದೆ. ಇದು ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿ. ಜನರು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದರು-.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ನಾಗಮಂಗಲ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದರು ಎಂದು ನಮಗೆ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ.

Sri D. DEVARAJ URS.—The Circle Inspector was returning to Nagamangala in a lorry as he could not get any conveyance. It is learnt that Kari Gowda got into the same lorry at Chikkamandya Toll gate.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಹೆದರಿ ಕಂಪ್ಲೇನೆಂಟ್ ಲಾರಿಯಿಂದ ಹಾರಿದ.....

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಸತ್ಯವಂತರಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇವರು ಮಹಾ ಸತ್ಯವಂತರು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಇವರೊಬ್ಬರೇ ಸತ್ಯವಂತರು ಎಂದು ಆಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಇರುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇವರೊಬ್ಬರೇ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬಲವಾದ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿ ಬಂದರು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಸ್ವಂತ ಗಾಳಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.- ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಇದೋದೇ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಕೊರಗೂ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇದೇ ವಿಚಾರವೇ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದೆಯೆಂತೆ ಅದರೆ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದೂರವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Sr S. BANGARAPPA.—Sir, are we to hear the untruthful statement of the Chief Minister?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The hon. member knows the powers of the Speaker, and also knows the Rules of Procedure.

4-00 P.M.

Sri D. DEVARAJ URS.—I would respectfully submit to the House that if the hon. members were to say that what I am stating here is far from truth, there is absolutely no iota of evidence to show what the hon. members are alleging is nearer the truth. This is all my submission. So, let us not indulge in these talks.

Sri KAGODU THIMMAPPA.—There is no real truth in the statement of the Chief Minister.

Sri D. DEVARAJ URS.—What is the basis for you to say that my statement is far from the truth?

Sri KAGODU THIMMAPPA.— There are circumstances .....

Sri D. DEVARAJ URS.— Your circumstances have been told by some one else. Anybody has to rely on the officers report.

Sri S. BANGARAPPA.—The statement made by the Chief Minister is the dirty police statement.

Sri D. DEVARAJ URS.—I refute the insinuation made by the hon. member and he shall not make such allegations.

Sri S. BANGARAPPA—I do make an allegation against the Police Department.

Sri D. DEVARAJ URS.—It is not fair on the part of the hon. member to make an allegation. That is all I can say.

Sri S. BANGARAPPA.—I have got every right to speak. I am exercising the right to speak.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—This is not the proper forum for the hon. member to cross-examine.

Sri D. DEVARAJ URS.—Allegation is different from the words used.

Sri S. BANGARAPPA —I prove to the hilt.

Sri D. DEVARAJ URS.—I am not yielding Sir.

(Sri S. Bangarappa stood up.)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—If you want to speak, the Hon. Chief Minister must yield ; otherwise you cannot speak.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಒಂದು ಕಡೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸು ರಾಜ್ಯ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ ? ಈ ರೀತಿ ಪೋಲೀಸು ರಾಜ್ಯ ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

Sri D. DEVARAJ URS.—I have already stated that in every case there is no magisterial enquiry. That has not been properly understood by the hon. members. You as the lawer know very well that in every case there must be an inquiry of this sort. In this particular case, we are going to order for a magisterial enquiry which is as good as an inquiry which they want. Therefore I cannot say anything beyond what has been stated by me. Here also I wish to categorically state that Government has no intention of shielding anybody, whether he is a Circle Inspector or any other person. I have time again stated here whenever we have come to know that an officer is at fault, I have no hesitation in suspending or even arresting that officer. Even officers have been arrested. Sir, I have placed before all the facts and I have told the house what the Government intends to do in this matter.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ —ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಕ್ಷಮಾಗಿ ನಾವು ಈ ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಸಭೆಯಿಂದ ವಾಕ್‌ಔಟು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ಪೋಲೀಸರ ಸರಕಾರ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

(Sri Vatal Nagaraj staged a walk out at this state)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Hon member Sri Sanadi may begin his speech.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ. ಸರಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದು ನಾಳೆ ದಿನ ಇಲ್ಲಿ ಎವರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಸರಕಾರದವರು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಗೊಲಬಾರ್ ಆಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಗೋಲಬಾರ್ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರದಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನಾಳೆಯಾದರೂ ನಮಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟು ಕೊಡುವ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇದನ್ನು ನಾವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಮರೆಮಾಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ನಾವು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have called hon. member Sri Sanadi to speak.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಕಾಗದದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂಖೇನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಾಳೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪೀಚುಮೆಂಟನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Do you want me to act as a judge in this particular case, yourself giving evidence and somebody arguing for and against ?

Sri D. DEVARAJ URS.—The hon. members feel that that they are the only champions of justice and right and no one else is here. People know you and us very well.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಸರಿಯಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have called sri Sanadi to speak.

Sri D. DEVARAJ URS.—An inquiry is going on ; what more do you want ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾವು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—If you obstruct the House, you shall have to face the consequences.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I may inform Sri Bangarappa not to hold the House to ransome.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ನಾಳೆಯಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಂದ ಯಾವ ಭರವಸೆಯೂ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ.

Sri D. DEVARAJ URS.—I have already stat d this. ಸರಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ವಿಚಾರಣೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಿದೆ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮನ್ನೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವೇನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ Government servant means, he is the servant of the people. The hon. member must know this elementary principle. If an officer has committed a blunder, there is another officer above him to look into. I have given a report that everything will be looked into. I have been stating this time and again. ನಾವೇನೂ ಇಲ್ಲ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನೂ ಪೀಲ್ಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡೋಣ.

I have said, we are going to order for a Magisterial enquiry to look into this matter ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರನ್ನೂ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಜಾತಿಯವರು ಯಾರೂ ಇದರಲ್ಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಾವು ಯಾರನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಪಿಲ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

[Sri M. S. Krishnan stood up to speak]

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have not called you to speak.

Sri M. S. KRISHNAN.—I am speaking on a different subject but not on the subject discussed so far. When I was speaking you were pleased to say that I should resume my seat. I sat down.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I appreciate the clever attitude of the Hon. Member. I have admiration for it. Earlier before you were assuming your seat I said you have taken 3 minutes for which you said only 2 minutes you had taken and there is one more minute. But the question is you must help me to help the other members. You are escaping your responsibility.

Sri M. S. KRISHNAN.—You were pleased to say that since the Chief Minister is making a statement I should resume my seat. Accordingly I resumed my seat. I never want to escape and have a chance to speak. Kindly allow me only 2 or 3 minutes.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is not possible.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು.....

* * * *

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಡಿ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು)

Budget Estimates for 1973-74 (General Discussion)

(Debate Continued)

† ಶ್ರೀ ಐ. ಜಿ. ಸನದಿ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪ್ರಚಂಡ ಸವಾಲನ್ನು ಅಪೂರ್ವ ಸಾಹಸದಿಂದ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ಎದುರಿಸಿ ಮಂಡಿಸಿರುವಂಥ 1973-74ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಕುಲಕೋಟಿಯ ಪರವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ದಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದಂಥ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದಂತಹ ಈ ಬಜೆಟ್ ಬರಗಾಲದ ಬುತ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಜೀವಿಗಳು, ಹತಭಾಗ್ಯರು ಈ ಪಡಂಭೂತವಾದಂಥ ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಪ್ರಧಾನಿಯವರ ಆಗಮನವಾಯಿತು. ಪ್ರಧಾನಿಯವರ ಆಗಮನ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಜೆಗಳ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೂಕವೇದನೆಯನ್ನು ಪ್ರಧಾನಿಯವರೇ ಪಡೆದಂತಾಯಿತೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಕೇವಲ ಮೌನವಾಗಿ ಇದ್ದುದ್ದು ಬಹುಶಃ ನನ್ನ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಮೌನವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು. ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಚುನಾವಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಬರಗಾಲದ ಸಮಸ್ಯೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಂತು. ಆದರೆ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ, ಪ್ರಚಂಡ ಬಹುಮತದಿಂದ ಗೆದ್ದು ಬಂದಮೇಲೆ ಈ ಬರಗಾಲದ ಸಮಸ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೂಕ ವೇದನೆಯನ್ನು ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ನೋಡಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಒಡ್ಡಿದ ಈ ಕ್ಷಾಮ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಒಡ್ಡಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯ ಕಂಬನಿಯನ್ನು, ಅವರ ಅಂತರ್ಯಾಳದಲ್ಲಿರುವ ದುಃಖವನ್ನು ಅವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಂದು ಮೌನವಾಗಿದ್ದರು, ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ, ನಗಲಿಲ್ಲ, ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಅಂದು ಅವರು ನಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ; ಅವರ ಉದ್ವೇಶ ಈಶ್ವರೆ

**** Matter not recorded as ordered by the Chair.